

Bogomir Pregelj:

Rusalka

2. V sirotišču

Znova je vodil stražnik Rusalko po hodnikih mimo nešteti vrat. Kakor v sanjah se je opotekala na njegovi strani po hrumečih mestnih ulicah. V sirotišče jo je peljal stražnik. Tako je odločil mladinski sodnik, naj ostane v sirotišču, dokler se ne sezna, čigava je in od-

la radovedno in spešila korak, da ne bi zaostala. »Morda gredo v kraljevi grad. Kralja hočejo videti, zato hite, da ne bi zamudili. Prav gotovo bo tako,« je rastla v njej vera in hlapajoče tekla vstric, da ne bi zaostala in bi potem ne prišla pravi čas. Saj mora vendar hitro poiskati kralja. Zalosten je in truden. Rdečo ro-

hod je prišla. Rusalki se je zdelo, da so minili že vek, odkar je zapustila v le-tečem vozu votlino botre Škrepetače in je obstala vsa sama ob prvih mestnih hišah. Sredi med neznanimi, brezbrizni-mi ljudmi je šla po široki cesti. Hiše ob straneh ulice so vse bolj rastle in zakri-vale jutranje nebo. Rusalki je bilo, da se bodo vsak čas sesedle in pokrile pod seboj gomazečo procesijo hitečih ljudi. »Kam se jim neki tako mudi?« je misli-

žo mu bo dala, ki je zrastle iz njenega srca. Vzel jo bo v roke, potem pa bo objel Rusalko in jo poljubil na čelo. In potem bo vse lepo. Tako bo, zato mora hiteti Rusalka, čeprav jo bode v strani ter jo duši težki zrak. Širša cesta je presekala ulico, po kateri je šla. Ljudje pred njo so se razšli v desno, v levo in naprej. Komu naj sledi? Na oglu je za-stala. Brezupno so vpraševale njene oči: »Kje je pot do kralja? Rožo mu

moram dati.« Obrazl ljudi, ki so hiteli mimo, so bili tako tuji in brezbrizni. Rusalka se ni upala nikogar nagovoriti. Brez besedi je stala na oglu. Neme prošnje njenih oči ni nihče umel. Ko jo je ogovoril stražnik, se je za hip razveselila: »Gotovo ga je poslal sam kralj. Rožo mu bo dal in k njemu me bo peljal. Povedala mu bom, kako je bolelo, ko je rastle roža, in kako mrzab mi je sedaj v prsih.« Kakor bič jo je udaril odgovor: »Kaj mi mar tvoja roža!« Vsa sklonjena je šla Rusalka na stražnikovi strani. Njene noge so bile težke in mrtve, kakor da lepi na njih vse mesto s svojimi hišami. Oči so jo peklo v zadržanih solzah. Bilo ji je, da bi se vsedla kraj ceste. Obraz bi zagrebla v dlani in bi jokala brez konca. Z okrutnim smehom brez srca jo je pozdravilo mesto. Rusalka bi se najrajši obrnila in šla nazaj vso dolgo pot, do tolmuna sredi polja. Vendar jo drži za roko stražnik in jo pelje vse dalje v nove, neznane ulice.

»Tukaj boš spala,« je dejala gospa Manojla in pokazala Rusalki posteljo, ki je stala poslednja v dolgi vrsti belih železnih postelj. Gospa Manojla je bila skrbnica kraljevega sirotišča. Bila je nizka, zajetna. Okrog napetih ustnic ji je blodil stalno sladak smešek. Njene drobne oči so ji neprestano begale v vse kote. Vse je videla in vedela, kakor da je njeno svilenno črno krilo netopirjeva plahuta, ki jo nosi brez šuma po vseh sobah obširnega zavetišča. Njen glas je bil sladko spolzek, ko je razlagala: »To vse imaš od našega dobrega kralja. Lepo moli zanj vsak večer in hvaležno se ga spomni in nas vseh, ki imamo posla in skrbi s teboj, ki si se pritepla od kdo ve kod. Vendar ne misli, da boš kar tako sedela križem rok. Brez dela ni jela in lenoba je mati vseh grdob. Preobleci se in pojdi z menoj v kuhinjo.« Rusalka je oblekla sivo haljasto oblačilo ter stopila z rožo v roki negotovo k gospej Manojli: »Prosim gospa, ali smem postaviti rožo v čašo vode. Vsa vrela je že.« Gospa Manojla je zamahnila z roko: »Glej jo no. Morda bi želela še cvetličnjak. Pri nas nimamo rož. Proč jo vrzi!« Z drobnimi koraki je brzela gospa Manojla in se jezila: »Kakšne potrebe ima dandanes že vsaka beračica. Vazo hoče za rože! Kakor kaka princesnja!«

V troje sede v kuhinji ob kotlu in stružejo krompir. Kuharica meša z veliko kuhalnico v loncih, kjer se kuha redka juha za sirote. Vmes vneto zaliva velik kos pečenke, da bo lepo rumena z vseh strani. Gojenke, ki stružejo krompir poželjivo škilijo na meso. Nosnice

jim podrhtevajo v svežem vonju pražčega se mesa. Največja med njimi je stisnila obrvi in zaničljivo šepetala: »Ne misli Rusalka, da je to za nas. Mi bomo jedli, kakor vsak dan redko krompirjevo juho. Gospa Manojla ima pa vsak dan pečenko in torto in vse druge stvari.« Rahlo skuša ugovarjati Rusalka: »Saj smo vendar zastonj. Ako bi ne bila tu, bi še tega ne dobila. In gospa Manojla ima toliko dela.« Črno dekle se je zahihitalo: »Ali jo slišiš, Meri. Kakor da govori sama gospa Manojla.« Pobožno je dvignila oči k stropu in spregovorila počasi in poudarjeno sladko: »Otroci, lepo se zahvalite, ker se toliko trudimo z vami.« Tretja gojenka Meri je smeje spustila nož, da je rožljaje padel na tla: »Nehaj Beti, da nas ne bo kuharica s kuhalnico.« Beti je pogledala prihuljeno preko rame, kaj dela kuharica, potem pa je vneto šepetala: »Mar misliš, Rusalka, da nas imajo iz dobrote tu. O ne, boje se nas. Miru ne bi imeli pred nami. Pa nam zato dajo to krompirjevko pa malo kaše včasi. Toda vidi se ti, da si še nova tu. Malo počakaj, potem boš tudi sama tako mislila.« Rusalka je močje sklonila glavo. Enakomerno je obrezovala krompirje. Vedno večji je bil kup lupin pred njo. Vedno globlje se je morala sklanjati v kotel po nova prgišča. Težke misli so jo zavijale, da ni čula, kaj sta klepetali njeni novi družici Beti in Meri. Kako je dejala coprnica škrepetaja: »Tedad bo rešeno mesto prokletstva, ko boš našla človeka, ki bo spoznal tvoje srce in ti bo svoje skušal zanj dati.« Kdaj bo našla? Saj to ni mogoče. Ti ljudje so vsi brez srca. Kako je dejala gospa Manojla? »Tu ni prostora za rože!« Ne, med nevoščljivostjo in segoltjo in hlinjeno dobrotu mora umreti njeno srce. Njena roža mora zveneti. Težke solze so ji nehote začele kapati. Beti se ji je jedko posmehovala: »Glej no, milo Jero!« Ze prvo uro joka in veka: Bee, bee! Ali naj ti lonček prinesem. Jej, jej, kako je to hudo.« Rusalka je spustila nož in skrila obraz v komolcu. Nevzdržno so ji tekle solze. Saj je bilo prav za prav smešno. Rusalka je vendar hotela prinesiti mestu smeha. Toda mestjani poznajo smeh. Celu mnogo se smejo. Samo Rusalka je zgubila svoj smeh. Samo njene ustnice so vtrdele. Smeh mestjanov boli. Jedek je. Glasno kriči, ker laže. V silnem ihtenju razočaranja se je krčevito stresla Rusalka in ni slišala kuharice, ki jo je suvala: »Kaj pa te je pičilo, lenoba. Ali boš strugala krompir. Tak nehaj že, te imam že dosti!«

Dalje prihodnjič.

Ivan Vuk-Starogorski:

Zviti cigan

(Po ustnem izročilu)

V našo vas, ki je v Prlekiji, so prišli nekoč cigani. Postavili so šotore kar na travniku, zakurili ogenj in pripravljali večerjo. Zakaj bližal se je večer.

Ko smo otroci gledali tiste šotore, brkate cigane in ciganke, ki so metale karte in prerokovale bodočnost, je rekel moj dedek, sedeč ob podstenji naše hiše:

»No, otroci, ali bi radi vedeli, kako so cigani zviti ljudje?«

Seveda smo brž posedli okrog dedka in kričali:

»Dedek, dragi dedek, povej nam, povej!«

»No le pridni bodite in me poslušajte. Povedal vam bom zgodbo o ciganu Janušu in kako je opeharil bogatega kmeta.«

Potegnil je iz vivčka gost oblak dima in začel:

— Živel je nekoč cigan. Bil je srednje velik. Nerađ je delal vsakdanja dela, ali rad je jedel dobre jedi. Bilo mu je ime, kakor sem že rekel, Januš.

Vdinjal se je pri kmetu Hrušovcu v Sovjaku. Ko je stopil pred kmeta, je rekel:

»Gospodar in kmet, glej, lačen sem in uboga ciganska para sem. Ali močne roke imam. Hočeš te roke?«

Kmet Hrušovec je pogledal roke in cigana ter odgovoril:

»Roke bi že vzel, roke, a tebe, cigana, ni ne vzel rad.«

Cigan Januš pa je naredil grenek obraz, kakor znajo to samo cigani, in je rekel:

»O, če bi mogel, dal bi ti samo roke. Zakaj one bi delale, jaz bi pa počival. Tako pa, glej, so one priraščene k meni in jih ne morem odrgati. Zato vzemi, gospodar in kmet, tudi mene, da boš imel roke.«

Kmet Hrušovec je nekoliko pomislil. In ker je potreboval hlapca, je rekel:

»Naj bo, cigan Januš, ali kakor ti je že ime, ker ni drugače. Vzamem tvoje roke, ker se te držijo. Ali, moral boš tudi ti delati z njimi.«

»Bom,« je odgovoril cigan Januš, »zakaj rad delam in kolikor mi pač dopuščajo roke, ki se me držijo.«

In tako se je zgodilo, da je cigan Januš služil pri kmetu Hrušovcu. Priden je bil in kmet je bil zadovoljen z njim. Svojim sosedom je večkrat rekel:

»Nobenemu ciganu ne bi verjel, da rad dela. No ta moj Januš pa je delaven. Prav zadovoljen sem z njim.«

In vsi so mu pritrjevali, rekoč:

»Najdejo se tudi izjeme, kakor povsod. In zakaj bi naj ne bil cigan Januš izjema med cigani.«

★

Nekoč je naročil gospodar in kmet Hrušovec svojemu hlapcu ciganu Janušu:

»Pje, Januš, nekaj imam za tebe.«

»Kaj takega, oča Hrušovec?«

»Poznaš kmeta Lančeka v Štrigovski grapi?«

»Kaj bi ga ne poznal. Tisti, ki prašičke kupuje.«

»Da, tisti. Imam namreč prašička. Ne si mu ga in prodaj.«

Cigan Januš je pokimal z glavo:

»Dobro.«

Kmet Hrušovčec mu je naložil prašička v vrečo.

»Ko mu ga oddaš,« je naročil kmet, »mu izroči moj pozdrav in to pismo. V pismu mu pišem, koliko mi naj plača za prašička.«

Hlapec, cigan Januš, je šel. Pot je šla skozi gozd. In ko je tako korakal skozi gozd z vrečo, v kateri je bil prašiček, obešeno preko rame in je prašiček mrjavkal, je rekel sam pri sebi:

»Daleč je tista Štrigovska grapa. In zakaj bi nosil prašička tako daleč, ko pa imam tudi pismo, v katerem stoji napisano, da je prašiček. Zato bo gotovo bolje, če ga jaz pojem. Tako si prihranim težko breme.«

Rekel je in ker je bila takšna njegova ciganska narava, je odložil prašička, ga zaklal, zakuril ogenj in ga spekel. Ko ga je spekel in snedel, je šel dalje. Prišel je h kmetu Lančeku v Štrigovsko grapo.

»Kaj pa prinašaš,« je vprašal Lanček Januša.

Januš mu je izročil pismo.

Kmet Lanček je vzel pismo in čital.

»Kje pa imaš prašička?«

»Kaj ni v tem papirju,« se je čudil cigan Januš. »Gospodar in kmet Hrušovčec mi je izročil in rekel: »Nesi tega prašička kmetu Lančeku v Štrigovsko grapo.« Vzel sem in šel, in glej, izročil sem ti. Zdelo se mi je res, da je to pismo za prašička nekoliko prelahko. Ker sem pa močan, pogledaj moje roke in ker so prašički različno težki, sem rekel: »Ne razglabljal, Januš, kar ni tvoje delo, nego stori, kakor ti je naročeno.«

Kmet Lanček je videl, da je cigan Ja-

nuš zvit dečko. Potuhtal je in ker je bil sam vesel človek, je rekel:

»Dober hlapec si, Januš, a še boljši cigan. Odpočij se pri nas. Kateri iz naju dveh bo sanjal nocoj najlepše sanje, ta dobi pečenega zajca, ki ga ima kmetica, moja žena.«

Cigan Januš je pogledal in rekel:

»Hvaležen ti bom, kmet Lanček, za tvojo gostoljubnost, ki je tudi češčena pri nas ciganih. Če smem vprašati, povej mi, ali že imaš zajca, ki mi ga obljubljaš?«

»To te pa naj ne skrbi, cigan Januš. Saj še ne veš, če boš imel lepše sanje ti ali jaz?! Zakaj potem že hočeš vedeti, če ima moja žena zajca?«

»Ne zameri,« je rekel Januš. »Mi cigani si ne delamo upov na nekaj, kar še ni gotovo. In če bom vedel, da ima tvoja žena že zajca, bom skušal z večjim veseljem lepše sanjati kot ti.«

Kmet se je nasmejalo in rekel:

»O, poznam vas, cigane. Premeteni ste, boginbogme. No, da boš lažje sanjal, ti povem: Zajec je že pečen in leži v peči. Zato le mirno spi.«

Cigan je pokimal z glavo, češ, da je zadovoljen in šli so spat. Ko so vsi zaspali, je vstal cigan, tiho pogledal v peč in vzel zajca.

»Dober je,« je rekel sam pri sebi in ga pojedel...

Zjutraj je kmet Lanček zbudil cigana in ga vprašal:

»No, Januš, kaj se ti je pa lepega sanjalo?«

Cigan Januš pa, olikan, je rekel:

»Najprej povejte, kmet Lanček, kakor se to za gospodarja spodobi, da se ne bo

zdelo, da sem jaz gospodar, kakšne sanje si videl.

Kmet Lanček, vesel, da bo ukanil cigana, je začel pripovedovati:

»Sanjalo se mi je, da sem stopal po dolgi lestvi v nebesa. In vedno više in više sem stopal...«

Cigan Januš pa mu seže v besedo:

»Vidiš, kmet Lanček! Jaz sem te pa videl, kako si plezal v nebesa. Ker vem, da je v nebesih zelo prijazno, sem pomislil: Kaj če se kmet Lanček več ne vrne? Kdo bo potem jedel pečenega zajca? In sem vstal in kar zajca pojedel.«

— Vidite otroci, je končal naš dedek: Taka je zvitost ciganska. In poučna: Ne verjemi in ne zaupaj nikomur, preden ga dodobra ne spoznaš. —

Gustav Strniša:

Slepa ljubezen

Fifi in Fafi sta bila stara psička gospodične Fefice. Vsi trije so bili lepo rejeni in neokretni, vsem trem se je dobro godilo, saj je gospodična Fefica skrbela za svoja psička bolj kakor sama za se.

Če je šla gospodična Fefica s psičkoma na izprehod, je pazila na nju kakor na punčici svojih oči, vedno se je bala, da bi se jima kaj ne pripetilo.

Fefica je bila že zelo stara in se je na svoja kužka tako privadila, da je pozabila, da se morajo človeku pred vsem smiliti ubogi bedni otroci, ki so vendar ljudje, čeprav je treba tudi za živalce skrbeti. Pripetilo se je že, da

je gospodična Fefica srečala raztrganega in gladnega fantička, ki jo je mило prosil ubogaime, pa mu ni ničesar dala. Še Fifi in Fafi, ki sta bila modra psička, sta fantiča ovohala in zamišljeno odkimala, ker nista mogla razumeti, da je gospodična tako trdosrčna za bedno deco in molče sta šla za njo.

Nekega dne sta se Fifi in Fafi dovoljno valjala doma po plišasti zofiji, a poleg je sedela njuna gospodična, ju gladila in poljubovala na črna smrčka, kajti Fifi in Fafi sta bila črna kakor dva vražička.

Tedaj je nekdo pozvonil. Že naslednji hip so se odprla vrata. Fefica je pozabila za strežnico zapreti duril in zdaj je vstopila majhna bosa deklica ter mило prosila ubogaime.

Gospodinja jo je jezno pogledala: »Kako si mogla v stanovanje?«

»Odprto je bilo. Prosim usmilite se me! Sirota sem brez očeta, mati je šivilja, a leži bolna. Samo malo jesti vas prosim! Zebe me in glad mi dela bolečine v želodcu.«

»Nimam ničesar!« je nejevoljno kriknila gospodična Fefica.

Deklica se je ozrla okoli sebe in zagledala v kotu posodo, kjer so bili ostanki, ki sta jih pustila Fifi in Fafi:

»Prosim, če dovolite, da snem tle stole, saj ne morem več dalje?«

In tedaj je Fefico nekaj zbolelo. Globoko v srcu je začutila strašen sram. Tega ubovega otroka je podila, naj bi umrl od lakote, a njuna psička sta imela vsega preveč. In zdaj hoče to ubogo dete použiti njune ostanke, da si uteši lakoto.

Gospodična Fefica je zardela kakor kuhan rak. Deklica jo je plašno opazovala. A starka si je hitro opomogla

iz zadrege, nasmehnila se je deklici in ji pogledala v prijazne rjave oči:

»Ne zameri, dragica! Danes je človek tako nezaupljiv, saj je mnogo takih, ki niso potrebni! Kar sedi na zofu in malo počakaj, takoj se bo kaj dobilo!«

In sirota se je boječe vsedla poleg psičkov, ki sta se ji takoj približala, ji položila svoji črni glavici v naročje in jo mežikaje gledala, kakor bi hotela gospodarici pokazati, da se tudi njima deklica smili.

In Fefica je skuhalo deklici tople kave ter ji prinesla velik kos maslenega kruha.

Ko je sirota odhajala, ji je gospodična naložila polno svoje še dobro ohranjene obleke, da bi jo porabila njena mama za se in za deklico. Povabila jo je, naj se kmalu spet oglasi.

Ko je bila starka sama, je telefonirala svojemu domačemu zdravniku, naj takoj gre in preišče na njene stroške mater uboge deklice ter ji pošlje zdravila.

In ko je šla gospodična Fefica tisto popoldne s svojima psičkoma na izprehod, se ji je zazdelo, da je svet ves drugačen, kakor si ga je doslej slikala v svoji zakrknjenosti. Spoznala je, da mora gledati z odprtimi očmi in imeti sočutje z bednimi siromaki. Vesela je bila toplega čuvstva, ki ga je zaznala v svojem srcu. Odslej se je vedno zanimala tudi za reveže in jih podpirala, saj sta njena psička Fifi in Fafi vkljub temu imela še vedno vsega dovolj!

Stava za dva konja

Neki plemič se je peljal lepega dne na izprehod. V voz je imel vprežena dva slabotna konja. Zdajci je pa zagledal kmeta, ki je oral z dvema lepima, močnima konjema.

»Ali ne bi hotel menjati z menoj?« je zaklical kmetu plemič. »Tvoji konji bi bolj sodili pred moj voz, moji pa pred tvoj plug!«

»Morda!« je rekel kmet. »A nikar se ne trudite!«

Toda plemič ni hotel odnehati. Naposled sta se dogovorila, da bodo vsi štiri konji tistega izmed nji, ki bo znal bolje lagati. Plemič je bil vesel in na tihem že prepričan, da bosta konja njegova, zakaj zlagal se je bil v življenju gotovo že večkrat kakor pa kmet. Kmet

ga je povabil, naj kot plemič začne.

Plemič je jel pripovedovati:

»Moj oče ima sedem čred kobil in toliko mleka, da mu mleko goni sedem mlinov in smo na teh mlinih zmleli vse žito naše graščine!«

»Morda!« je rekel kmet in se ni niti malo začudil. »Toda moj oče ima toliko čebelnjakov, da jih ne bi mogel prešteti, tudi če bi živel pet sto let. Nekoč sem moral gnati čebele na pašo in zgodilo se je, da se ena izmed čebel zvečer ni vrnila domov. Oče je to takoj opazil in me poslal, naj jo poiščem. Obhodil sem ves svet, a čebele nisem mogel najti. Tedaj sem šel v nebesa in sem tudi tam preiskal sleherni kotiček, in ker je tudi v nebesih nisem našel, sem se napatil v pekel, zakaj kje drugje naj bi pa bila? Tako sem preiskal tudi ves pekel, a ves moj trud je bil zaman. Nejevoljno sem obrnil peklu hrbet in se odpravil domov. Ko sem šel skozi gozd, pa zdajci zagledam svojo čebelo. Nekemu možu je bil volk požrl vola, pa si je bil vpregel mojo čebelo namestu vola pred obloženi voz. »Hejo, dobri mož,« sem zaklical, »ne zamerite, da vas nadlegujem: čebela je moja, kar precej jo izprezite!« Mož je čebelo takoj izpregel, še vesel je bil, da sem tako lepo govoril z njim. Oče je bil zelo vesel, ko sem mu prinesel izgubljeno čebelico domov. A zdaj vam moram povedati, kaj sem videl v nebesih in v peklu.

V nebesih so sedeli okoli dolge, široke mize sami kmetje. Prepevali so vsele pesmi in angelci so jim natakali sladko vince v zlate čaše. Pekel je bil pa poln plemičev, ki so jih pekleniški pekli na ražnju!«

Zdaj se plemič ni mogel več premagati in je zakričal: »Lažeš! Lažeš!«

»Saj to sem hotel, in tako sem stavo dobil!« Vzel je plemiču konja in ju vpregel pred svoje konje v plug, ponosni plemič je moral pa sam vleči svoj voz domov.

JUTROVČKI PIŠEJO

Velike počitnice. Bližajo se velike počitnice, ki se jih že zelo veselim. Letos jo mahnem na Gorenjsko, kjer je cilj mojih želja. Šel bom tudi na Triglav in si ogledal Bogatina, Bohinjsko jezero in Bled, biser slovenske zemlje. Pasel bom bele ovčice po gorskih livadah, vriskal in prepeval, da bo odmevalo po planini. Ko se okrepcam in odpočijem, pa pojedem spet domov, kjer je vendarle najlepše.

Milan Dobljekar, uč. drž. real. gimn. v Mariboru.

Dragi stric Matic! Vprašaj nas Jutrovčke, kam pojedemo na počitnice. Skoraj vsak pojde kam. Jaz tudi. Res je, da je najlepše doma, a vendar je lepo iti kam na oddih. Drugi pojdejo na morje, v planine ali kam drugam —

jaz pa pojedem na Dolenjsko, kjer cviček je doma, vsakdo jo pozna, tralala, tralala!

Ti jo tudi poznaš, kaj je ne bi? Pa Novo mesto tudi? Vidiš, tja pojedem. Tam imam staro mamico. Hodil se bom kopat v Krko, morda bom šel tudi na Gorjance. Dvakrat sem že bil. Lepo je gori. Posebno pri »Gospodični«. To je zelo mrzel studenec, ki je dobil ime po neki Trdinovi pravljici. Tudi na Trdinovem vrhu sem že bil. To je najvišji vrh Gorjancev. Tudi Tebe povabim. Kdaj pojedemo, Ti še sporočim. Prosim, piši mi, če pojdeš z menoj, da ne bom zastonj tratil peresa. Lepo Te pozdravlja Tvoj Jutrovček.

Vasko Berden, uč. I. razr. gimn. v Dravljah 148.

Dragi Vasko! Srčno se Ti zahvaljujem za Tvoje ljubeznivo povabilo. Kar žalosten sem postal, ko mi slikaš take krasote, jaz jih pa ne bom mogel biti deležen... Moj revmatizem se je namreč tako poslabšal, da ne bom mogel nikamor drugam kakor samo v toplice. Pa morda drugo leto! Piši mi o počitnicah, kako se Ti godi, in boji srčno pozdravljen od strica Matica.

MAJNIK

Prišel je mesec maj,
spremenil zemljo je v raj!
Vsi hvalimo Boga,
ki vso to lepoto nam da,
na zemlji — v maju,
po smrti — v raju.

Zdenka Fajdiga, uč. IV. razr. v Kamniku.

DRAGI STRIC MATIC!

Si nas vprašal, dobri striček, kam gremo v počitnicah, al bomo šli na kakšen griček, al bomo tam pri mitnicah. Nikamor jaz ne bom šla, ostala bom kar doma in »Mlado Jutro« bom brala pa Tebi kaj pisala.

Bom mamici pomagala, doma se veselila, saj tudi lepo je doma: ljubo doma — kdor ga ima. In če jaz spomnim se, da mamica nikamor v počitnicah ne gre, hudo se v srcu mi storl, ker ona le za nas trpi.

Za nas trpi, že dolge dni, ker nas veliko je število in z nami dela je obilo.

In kadar pride pranja dan, vsa žuljava je njena dlan in kri izpod nohtov ji hiti, to mene v dno srca boli.
Erbežnik Dragomira, uč. V. razr. osn. šole v Mariboru.

Ljuba Dragomira! Sporoči mi na dopisnici svoj natančni naslov: ime ulice in hišno številko. Ali se Ti kaj sanja, kaj te čaka v pohvalo za tvojo lepo pesmico? Srčno Te pozdravlja Tvoj stric Matic.

Česa lepega se nadejam v letošnjih počitnicah? Marsičega lepega se nadejam v letošnjih počitnicah. Pred vsem me pa veseli telovadba. Mnogo bom telovadil, in ko bodo jagode dozorele, jih bom hodil v gozd nabirat. To bo veselo, ko se bomo vrnili s polnimi košarami domov!

Gvido Melink, uč. slov. razr. v Mozlju, srez Kočevje.

MOJE POČITNICE

Borovnice nabirat bom šla na visoko planino, košaro polno bom nabrala, veselo po gozdu prepevala.

Črna okrog ust bom vsa, mamica se mi bodo smejali in mene še po borovnice poslali.
Mohar Marija, uč. slov. razr. v Mozlju, srez Kočevje.

Ivan Albrecht:

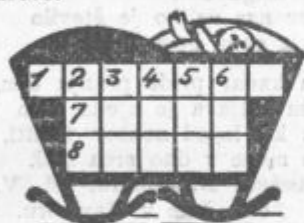
Otrok sanja

Kupil bom, kupil belca dva
s prvim pojezdím na kraj sveta,
z drugim pojezdím na vrh neba,
a ko se vrnem, očka moj,
pa za pozdrav ti prinesem s seboj,
solнца nebeškega jasni sijaj,
da ti vse žive dni cvetel bo maj!

Kupil bom, kupil ladjico
in se po morju odpeljem z njo.
Vozil in plul bom z njo sedem let,
da bom objadral ves širni svet.
Pa ni po svetu nikjer tako
kot je pri moji mami lepo:
Mati, ti vodi mi ladjico!

Križanka »Zibelka«

Vodoravno: 1. cvetno drevo, 7. umetnik, 8. drevo.

Navpično: 2. koža, 3. svatbena pojedina, 4. žuželka, 5. naselebina, 6. žival v zemlji.

Rešitev križanke »Plesoči medved«

Vodoravno: 1. srp, 3. to, 4. rž, 5. osem, 7. jela, 8. tenor, 9. Vis, 11. oné.

Navpično: 1. strelvod, 2. rožmarin, 5. oje, 6. sen, 10. sedlo.

Rešitev uganke

1. Žaganje.
2. Žganje.

Listnica uredništva

Uganke iz zadnjih števil »Mladega Jutra« so pravilno rešili: Dobljekar Milan, uč. drž. real. gimn. v Mariboru; Franc Tancer, uč. I. razr. drž. real. gimnazije v Mariboru; Ivanka Grobelnik, uč. V. razr. v Celju; Milica Jug, uč. V. razr. v Ljubljani; Jožek Prepeluh, uč. IV. razr. na Viču pri Ljubljani; Zdenka Fajdiga, uč. VI. razr. v Mostah pri Ljubljani.

Savo Korinšek v Lj.: Pošlji nam rešitev uganke, ker je prej ne moremo objaviti.

Nekaj o knjigah

Najstarejša knjiga na svetu, Papyrus Prisse, je shranjena v Narodni knjižnici v Parizu. Knjiga je bila spisana leta 3350. pr. Kr. Našel jo je učenjak, po katerem je tudi dobila ime, v nekem grobu pri Tebah.

Največja knjiga na svetu je neki anatomski atlant. Knjiga je 1 m 90 cm visoka in skoraj 1 m široka. Ta anatomski atlant so tiskali od l. 1823. do leta 1830.

Najmanjša knjižica na svetu je velika komaj 10×6 mm. Knjižica je bila natisnjena v Padovi in vsebuje na dve sto osmih straneh med drugim tudi še neobjavljeno pismo slavnega učenjaka Galileja iz l. 1615.

Najtežja knjiga na svetu je sveto pismo, ki ga je napravil neki mizar v Los Angelesu. Knjiga tehta 2200 kg. Debelja je blizu 2 in četrt metra.

Najbolj razširjena knjiga na svetu je še zmerom sveto pismo, ki je prevedeno na več ko šest sto jezikov in narečij. Svetega pisma utegne biti dandanes kakih sto milijonov izvodov.

Najstarejša mladinska knjiga, »Ezopove basni«, je izšla l. 1540.

Zanimivosti

V Londonu imajo nad 50.000 psov. Angleži so znani kot veliki sportniki, posebno pa še kot dobri lovci. Skoraj vsak lovec ima po več psov. V Londonu vidiš lahko tudi največ psov čiste pasme.

V Švici je društvo za varstvo živali najbolj razširjeno. Država sama je izdala najmodernejša zakone o varstvu živali. Posebno skrb posvečajo tam konjem, volom in podobnim četveronožcem. Na mnogih drevesih vidiš pritrjene tablice z napisom: »Prizanašaj vpreženi živini.«

Kitajski zid je 2438 km dolg.

Spretnim risarjem

Kako narišem kokoš